

izhaja vsak četrtek
in velja s poštno
vredn. in v Mariboru
s pošiljanjem
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odločbe.

Dležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročline.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi dobe
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 53.

V Mariboru, dne 31. decembra 1903.

Tečaj XXXVII.

Okrajni zastop mariborski.

Slivnica pri Mariboru, 30. dec. 903.

Volitve v okrajni zastop mariborski se bodo kmalu vršile, in dolžnost nas kmetov je, se udeležiti volitev v skupini kmetov občin. Pred tremi leti smo ostali kmetje s 60 proti 69 glasovi, ki so jih dobili meščani, v manjšini in sicer po naši lastni krivdi, ker je več naših kmetov od volitve izostalo. Zato so vladali v okrajnem zastopu v nesrečo kmetov le Mariborčani in prijatelji mariborske gospode, ogromna večina našega kmetkega ljudstva v okraju pa je bila brez zastopnikov. Kmetje mariborskega okraja smo z vso pravico nezadovoljni z delovanjem sedanjega gospodsko-meščanskega okrajnega zastopa in menda ni okrajnega zastopa na Spodnjem Štajerskem, ki bi se tako malo brigal za blagor okraja in posebej za kmetški blagor, kakor je mariborski.

Nezaslišano in žalostno je, kako malo se je dosedaj storilo od okrajnega zastopa za ceste v okraju. Ceste okoli Ruš, v slivniškem ter framskem Pohorju, od Sv. Miklavža skozi Dobrovce proti Sv. Marjeti, v šentjurški županiji, čez Jodli t. d. so v najzalostnejšem stanju in potrebujejo nujno popravila. Posamezne občine bi morale dobiti za popravilo cest primerne podpore, kajti največja dobrota v vsaki občini so dobre ceste.

Za povzdigo živinoreje naš okrajni zastop vse premalo stori. Bikov ter merjascev je za polovico premalo, in za nekatere vasi in občine ni daleč naokoli nobenega bika in

merjasca. Res, da se biki v dolgih presledkih nakupujejo in po dražbi prodajajo, a tam, kjer je največja potreba, navadno ne dobijo nobenega bika, ker pač naš okrajni zastop vladajo gospodje meščani, kateri o kmetem gospodarstvu bore malo razumijo. Kako potrebno bi bilo, oskrbeti dobrih, plemenitih merjascev, to ve vsak najmanjši posestnik, le mariborski gospodje ne pojmi tega! Svinjereja, ki je ravno v našem okraju tolike važnosti in edini dohodek za posestnika, se od sedanjega okrajnega zastopa docela prezira!

V našem okraju so tudi vinogradi hudo prizadeti po trtni uši, plesnobi itd. in sila potrebno je, da bi okrajni odbor oskrbel kmetkim posestnikom vinogradov za podporo in dobre cepljene trte. Poznam več kmetov, kojih vinogradi imajo krasne lege, ki pa so po trtni uši uničeni ali drugače potrebni, da bi se prerigolali in z novim nasadom nasadili. Toda ker podpore niti trt po znižani ceni ne dobijo, in sami tolikih stroškov ne zmorejo, čaka jih žalostna prihodnost.

Ako bi sedeli v okrajnem zastopu možje, vneti za blagor kmeta, lahko bi na merdajnih mestih uplivali in pomagali kmetu na korist. Sedaj pa se nič ne zgodi, in kmet v mariborskem okraju propada, umira...

Te dni so se vršile volitve volilnih mož za okrajni zastop. Kmetki župani in kmetki volilni možje, ne ponujajte se zopet za tlako mariborskim meščanom, ampak stopite na volišče z lastnimi neodvisnimi kandidati, o katerih se hočemo pravočasno pogovoriti in jih potem vsem volilcem nznaniti! Zadnji-

krat je nam kmetom manjkalo samo 9 oziroma 10 glasov do zmage. Kmetje mariborskega okraja, ne izgubimo poguma, ampak korajžno na volišče za kmetske kandidate in zmaga bo naša!
Fr. Pišek, kmet.

Zatirani štajerski Slovenci.

(Govor poslanca Jos. Žičkarja v seji deželnega zbora dne 12. novembra 1903.)

(Konec.)

Pred vsem rečem, da moramo Slovenci sami v prvi vrsti presoditi, kaj nam je v korist. Ta šola v Mariboru, in ravno to velja o kmetijski šoli v Grottenhofu, je šola nižje vrste, ustanovljena v ta namen, da morejo gojenci, ki so jo dovršili, domače zemljišče, katero bodo kedaj podedovali, pametno obdelovati. Gojenci iz teh šol nižje vrste niso poklicani k temu, da bi kje kot oskrbniki daleč po svetu okrog iskali svoj kruh, ker se nam vedno ugovarja, da bodo boljše shajali, če se dobro priučijo nemškega jezika. Je pa vendar vsejedno, če že sadna drevesa, njive in travnike obdelujejo ljudje, ki govorijo nemško ali slovensko. Poglavitno je, da jih obdelujejo pametno. Raditega se ni rodilo nobeno sadno drevo in nobena trta bogateje, če je znal delavec nemški jezik!

Proti temu ne ugovarjamo, če bi se na teh šolah nemščina gojila kot podučni predmet. Toda resnica je, kakor sem že omenil, da stariši slovenskih sinov vsled tega velikansko škodo trpijo, da morajo njihovi sinovi celo leto dalje ostati v teh zavodih, kakor

Listek.

Klobasa na rojstni dan.

(Humoreska; prevel Iv. Vuk.)

Bila je precejšnja družba prijateljev, ki se je kaj rada zbirala ter zabavala pri svoji mizi v gostilni pri »Zlatem petelinu«. Čudež je bil le, da je zraven bil tudi krojač Godrnjač. — Bil je to siten človek in je vedno godrnjal, zraven pa je bil zelo skop. Niti en večer ni minul, da bi se ne prepiral s tem ali onim. Posebno z natakaričo je živel v vedni vojski. Porcija surove gnati, katero si je večkrat naročil za petindvajset krajcarjev, mu je bila enkrat premastna, drugokrat presuha, ali pa žilava, vedno pa premala. Prevelike so mu bile le pene na pivu. Vse se je po njegovem mnenju hotelo obogatiti na njegove stroške. Najraje je videl, ako je Anica vzela kozarec in mu prinesla »doliv«. Tedaj se je zaiskrilo njegovo oko in hvaležno jo je gledal s stisnjenimi trepalnicami in kimal, kot bi hotel reči, da jo hoče imeti vendar le malo rad.

Ni ga tudi utrudilo, da se je hudoval nad smotkami za pet vinarjev, kar je rad storil, če je bil posebno dobre volje. Tedaj ni mogel razumeti, zakaj dopusti policija, da se tak ničvreden strup prodaja ljudem za

težek denar. On bi že zatožil, pa mu ni za to, ker je boljše »nobl«. Vsaki drugi dan je dal natakariči z neizrečenim ponosom tri vinarje za napitnino. Tako enako je moral izgledati Napoleon I., ako je daroval kaj prostemu vojaku. In druge dneve? O, tedaj je bil krojač Godrnjač še bolj »nobl«! Tedaj je plačal navadno s kakim večjim denarjem in se med tem, ko mu je natakariča menjavala denar, vglobil v kak imeniten pogovor. Ko pa se je ona, naveličana čakanja, obrnila k drugi mizi, je vzel denar z izrazom, kot bi njegov duh bil Bog vé kje drugje, ter pomolil na isto mesto, kjer je prej natakariča stala, celi groš. Tedaj še le se je vzdramil, začudeno pogledal krog, kot bi bil užaljen: »no, če noče vzeti... za njo pa ne bom nosil.« Vsakdo je poznal to zvijačo krojača in se smejal. Za to pa so ga radi videli drugi v svoji družbi, ker jim je tedaj čas tekel hitreje. Vsak ga je pa vlekel in bril norca iz njega, kakor je hotel, ne da bi se Godrnjač tega zavedal.

Pri »Zlatem petelinu« so večkrat klali svinje. Mesene klobase in krvne klobase so bile znane po celem mestecu kot najboljše, akoravno so se nekateri čudili, kje ima svinja toliko črev. Tako se je enkrat gospod krojač odločil za nekaj velikega. Njegova žena je menila imeti prihodnje dni rojstni dan in

tako se mu je rodila misel, podariti svoji boljši polovici dar v podobi klobase. Saj je vedel, da tudi on kaj proč dobi. To je bila pametna misel zanj. Ko je tako nekaj časa zamišljeno hrkal, ukazal si je zaviti v papir veliko krvavo klobaso, ter jo vtaknil v žep sukne, ki je visela na steni.

Prijatelj Mijavka je opazil to in bral z obraza krojačevega, čemu je kupil klobaso. Mijavka je bil poznan kot velik saljivec, ki je imel vedno tam svojo roko, kjer bi je ne trebalo. Takrat pa mu je sinila v glavo prav izborna misel. Upal je pridobiti celo omizje za svoj namen, ako bi le Godrnjača za nekaj časa mogel odstraniti. Njegov načrt je bil gotov.

Komaj je Godrnjač za nekaj minut zapustil sobo, skočil je k njegovi sukni, mu vzel klobaso ter jo vtaknil v sukno drugega prijatelja z imenom »lepi Južkec«. Hitro je razložil njemu in celemu omizju svoj vojni načrt. Vse mu je s krikom in vikom potrdilo.

V navadnem pogovoru, kakor bi se ne bilo nič dogodilo, najde Godrnjač družbo, ko se vrne.

Počasi se vsede, pogleda prazen kozarec z zaprtimi trepalnicami od vseh strani, pokima zamišljeno z glavo in nazadnje zakliče: »Anica, še jednega!« Nato se zmagovalno

pa nemški kmetijski sinovi. Kmet mora za ta čas, ko obiskuje njegov sin ta učni zavod, pogostoma najeti posebnega delavca, kar prizadeva dandanes veliko težav in mnogo stroškov. Tega hlapca mora slovenski kmet celo leto dalje plačevati kakor bi bilo potrebno, če bi bil zavod tako urejen, da bi mogel slovenski kmetijski sin dovršiti nauk tudi v dveh letih.

A reklo se je: »Slovenski gojenci so na obeh učnih zavodih v Mariboru in Grottenhofu skušnje prav dobro dostali.« To priznam tudi jaz. Da so se pa dosegli ti dobri uspehi, to ni pripisovati uravnavi teh učnih zavodov, temveč bolj talentu in marljivosti slovenskih kmetijskih sinov, kateri obiskujejo te zavode. (Posl. Priemer: »in učiteljev.«) Tu postopa celo majhna deželica, majhna grofija Gorica, mnogo bolj pravično. Tam se nahajata dve poljedeljski šoli; ena z laškim, druga s slovenskim učnim jezikom. In to velikansko škodo trpijo štajerski Slovenci že skozi več kot trideset let!

Nasledek te uredbe je ta, da mnogo slovenskih kmečkih sinov zahaja rajši na kmetijsko šolo v Grmu na Kranjskem, kakor da bi tukaj v Mariboru ali v Grottenhofu se učili tri leta.

Drugi nasledek teh samonemških učnih zavodov je tudi ta, da so nekateri okrajni zastopi, denarni zavodi na Spod. Štajerskem naredili posebne ustanove, da morejo štajerski kmetijski sinovi učiti se v Grmu na Kranjskem.

Gospod poročevalec v finančnem odseku o teh šolah je ugovarjal proti naši zahtevi, da se ustanovijo slovenske kmetijske šole: »Saj še vi nimate podučnih knjig.« Sem že odgovoril, vis. zbornica: »Take slovenske kmetijske šole obstojijo že v Gorici, Ljubljani in na Grmu. Tam so vpeljane tudi potrebne potrebne učne knjige v slovenskem jeziku, da se morejo slovenski gojenci poučevati.«

Vprašam pa zdaj: Ali skrbi zares večina deželnega zbora po očetovski za štajerske Slovence, če morajo slovenski kmetijski sinovi pri teh razmerah toliko škodo trpeti?

Z nekaterimi besedami moram tudi omeniti učni zavod, katerega smo ob velikonočnem zasedanju dežel. zbora spodbijali. To je nemško žensko učiteljsko v Mariboru. Trdili smo takrat, da je to žensko učiteljsko nepotrebno (Klic: »Oho!«), ker v Mariboru se že nahaja čisto enako žensko učiteljsko. (Klici: »Samostanska šola!«) Radi tega zavoda smo trdili, da učiteljice, ki se tam izvežbajo, ne bodo zmožne svoje naloge spolnovati na slovenskih šolah. Rekli smo: to je nepotreben in izvržen denar, ki se po-

troši za vzdrževanje tega nemškega ženskega učiteljskega v Mariboru. Napovedali smo, da bodo stroški večji, kakor se je proračunalo. In res! proračun se je že prekoračil. Če vzamete v roke predloge finančnega odseka, najdete, da so stroški za l. 1903 in 1904 večji, kakor se glasi proračun. In to se bo v prihodnjih letih ravno tako ponavljalo. — Še nekaj moram omeniti. Mislim na »kazalo (repertorij) štajerske dežele«, katero je na svitlo dal deželni odbor. To je uradna statistična knjiga za Štajersko, sicer prav praktično vrejena. Pa kaj najdemo v njej? Iz te knjige so slovenska imena popolnoma izginila. V njej ni navedenega razmerja med slovenskim in nemškim prebivalstvom; ne najde se v njej niti eno slovensko ime za mesta, trge, občine in vasi na Štajerskem. Če vzamete v roke to knjigo, dobite vtis, kakor da na Štajerskem sploh ni več ni jednega Slovence. Vprašam: je-li tudi to znamenje tiste očetovske skrbi, katero imajo za Slovence izvršilni organi večine deželnega zbora? Tu bi pač nujno prosil, da, če se na podlagi zadnjega ljudskega štetja zopet sestavi in izda takšna knjiga, se podatki, ki se že nahajajo v državnih statističnih izkazih, samo le preprišejo in povzamejo v ta deželni repertorij. — Opetovano smo izjavili, da glasujemo za podporo za vsa dobrodelna društva in zavode; samo le za podporo tistih društev in onih zavodov ne moremo oddati svojih glasov, ki delajo po svoji ustanovitvi v ta namen, da se pokonča naš slovenski narod. Ta namen pa imajo očividno »Südmarka«, nemški »Sulferein«, potem razni »studentenheimi« in »Mädchenheim« (dekliški dom) v Ptujju. Tu se nam jemlje naš denar in se troši v ta namen, da se vničijo Slovenci. Ravno to, kar vganjajo Prusi v večjem obsegu s svojo znano politiko nasproti Poljakom, ker njihova posestva z več sto milijoni mark kupujejo; ravno to vganjajo pri nas poprej omenjena društva. Vi vtegnete to tajiti, a kljub temu je resnično.

Jaz sem, visoka zbornica, zadosti dokazal, da se z nami Slovenci ne ravna s tisto blagohotnostjo in z ono pravičnostjo, kakor bi mi po številu našega prebivalstva in naših davkov gotovo zaslužili. Ni res, da skrbi večina deželnega zbora za štajerske Slovence. Mi toraj tudi ne moremo glasovati za predloge, kako se naj pokrijejo deželni stroški. Izjavljamo pa, da smo takoj na vaši strani, kadar bo cenjena večina z nami ravnala po pravici.

da je on gostitelj. Recimo, da je naš prijatelj Godrnjač danes oblekel hlače gostitelja, kaj? Vi g. Godrnjač bi mu s tem zelo dopadli in Južkec bi ničesar ne opazil. No...? Velja, kaj?»

»Velja, velja!« vriska celo omizje.

In Mijavka izvleče zavito klobaso iz Južkečevega žepa in jo poda natararici:

»Tukaj, draga moja, napravite nam prav okusno. Prinesite še nam tudi dovolj zemelj in ne pozabite, da spadamo k izobraženemu narodu, ki je vujen jesti z vilicami in noži.«

Bil je tudi skrajni čas, da je Mijavka skončal, ker »lepi Južkec« je vstopil zopet in se vsedel, navidezno miren, kot bi ničesar ne vedel.

»Naj živi godovnjak, živio, slava mu!« zavpije Mijavka in trči.

»Slava, slava, živijo!« donelo je od vseh strani in pelo napitnico:

Kol'kor kapljic tol'ko let,
Bog nam daj na svet' živet.
Živio, živio, živio ga Bog...

Kmalu prinese Anica klobaso in vse, kar je trebalo. Godrnjač je bil ves iz sebe od zadovoljnosti. Že to, da se bo nocjo zastoj navočerjal, je bilo za njega dovolj, vendar, da je Južkec po njegovem mnenju zletel na limanice, ga je silno veselilo. Juž-

Dopisi.

Od Sv. Jakoba v Slov. goricah.
(Gospod »odmana«.) Bilo je jesenskega večera, ko sem prišel radi svojih opravkov k Sv. Jakobu v Slov. gor. Bil sem že poprej večkrat tam; a to pot se mi je kar srce razveselilo, ko sem zapazil grede mimo šole lepo ograjo za novi šolski vrt. Mislim sem si, tega je bilo pač že davno treba, kajti prostor pred šolo je bil podoben najbolj kakšnemu pokopališču; torej tudi ni čuda, da je bilo, kakor sem v neki gostilni zvedel, nekega dne na tem za šolski vrt odmerjenem prostoru več lesenih križev postavljenih, od katerih se je jeden dičil z napisom: »Tukaj počiva krajni šolski svet.« Vendar malo preostro je sodil tisti hodobnež, kajti prejšnjemu krajnemu šolskemu svetu pod načelništvom g. Matija Peklarja se ne sme z malo izjemo ničesar oporekati.

Ker sem bil precej utrujen, pojdem v edino vaško gostilno, ki slovi prav dobro po svojem imenu. V gostilniški sobi se vsedem k majhni mizi, da bi se tamkaj nemotno malo odpočil ter si osnoval dnevni red za prihodnji dan. Popil sem že nekaj kapljic letošnjega vinskega pridelka in skoraj me je že imela dremota, ko bi ne bila pri sosedni mizi večja družba zbrana, ki je bila kaj glasna. Ker mi je ta družba s svojim vriskom odganjala spanje, začel sem zasledovati pogovore tega omizja. Najbolj glasen je bil že malo priletel mož, kojega govorica se je motala vedno okoli krajevne nove šole, šolskega vrta in vrtnice. Posebno zadnja ga je kaj jezila, tako da je bilo neštetokrat slišati iz njegovih ust: »Ta frd... uba pa mora z »vrta«, kar jutri mora ta kobača ven, jaz je ne trpim itd.« Pri teh besedah se je vsigdar tako raztogotil, da ga ni pustilo sedeti; vstal je ter začel tolči po mizi, kakor bi bilo v okolici vse njegovo. Skoraj bi se ga bil tudi jaz zbal, ko bi me ne bil krčmar potolažil. Ko ga povprašam, kdo je ta hudi mož, pove mi tiho na uho, da je to novi načelnik kraj. šol. sveta. Pri teh besedah mi je postalo tudi jasno, zakaj se je imenoval »odmana«. Kakor sem pozvedel drugikrat natančneje, zna ta mož komaj malo brati in pisati; blaženo nemščino pa le za silo lomi. Ni torej čuda, da se imenuje »odmana«, ker si nemške besede »Obmann« ne ve raztolmačiti.

Skoraj pa bi bil sedaj pozabil, namreč na to frd... kobačo, ki je našega »gospoda odmana« tako hudo ogorčila. Da me boš

ogleda, kot bi pričakoval, da ga začnejo vsi občudovati, da si upa toliko piti.

Občudovanje seveda ni izostalo. Ura Mijavke je prišla. »Lepi Južkec«, ta, kateremu je Mijavka dal Godrnjačevô klobaso, se vzdigne kakor na povelje in zapusti za nekaj minut sobo.

»Otroci«, vzklikne sedaj Mijavka. »Ali hočete...? Napravimo prav veliko šalo!« »Seveda«, reče Godrnjač in se pomakne bližje.

»Lepi Južkec« ima danes rojstni dan; nekaj nam mora dati.«

Kakor na povelje zmajajo vsi z glavami, tudi Godrnjač in žalostno pristavi:

»No, slišite, iz tega ne bo nič. Lepi Južkec že ne bo ničesar dal.«

»Tako neumni pa vendar ne bomo, da bi še ga vpraševali, če hoče?! Tukaj, dobra duša si je kupila klobaso — s tem privleče iz žepa sukne klobaso — »da jo vzame domov. Sedaj, gospodje vas vprašam, — ali je to »nobl«, na rojstni dan kupiti klobaso in jo od svojih tovarišev-pivcev nesti domov? To je nelepo ravnanje proti drugim gostom. Klobasa je za to, da se poje!«

»Ali če Južkec opazi, pa bo grmel«, reče jeden.

»Hm«, reče Mijavka zamišljeno. »Da, sedaj ga imam! Južkec ne sme nič slutiti,

keca je on že od nekaj gledal po strani, ker ga je vedno dražil in mu nagajal. Z najneumnejšim obrazom celega sveta je gledal Južkec večerjo.

»Kaj pa je to? Kdo pa plača celo komedijo?«

»Godrnjač plača!« vpije cela družba. »Godrnjač je danes tako radodaren.«

»Tebi na čast«, napije mu Mijavka.

»Ali tudi ti verjameš? Godrnjač, da bi kaj daroval? Pojdi, pojdi s takimi neumnostmi. To ni mogoče!« dvomi »lepi Južkec«. Svojo ulogo je igral prav dobro.

»Kaj? Ni res? To vam hočem takoj pokazati!« vzaraste Godrnjač in položi na mizo celi goldinar. Hotel je pokazati, da zna svojo ulogo dobro igrati. — »Anica, račun!«

»Zaračunite tudi klobaso«, zapove Mijavka in udari po denarju. Dekle odsteje v resnici denar in Mijavka porine ostalo Godrnjaču. »Tako, sedaj je dobro.« Z globokim vzdihljajem spravi krojač Godrnjač denar. Potem pa pogleda zmagovalno okrog.

»Teremtete, pa ima resnico... Glejte, Godrnjač je v resnici plačal klobaso? Alo, sedaj pa le jejmo!«

In vse se v občini veselosti loti klobase, ki je kmalu izginila v lačne želodce pivcev. Godrnjač pa se je zadovoljno smehljaj. Plačal je v resnici klobaso in niti slutil ni, da je

dragi čitatelj, bolje razumel, moram še o tej nekaj povedati, kar sem pozvedel.

Poprejšni, že gori imenovani načelnik, kateremu se je za zgradbo šolskega vrta zahvaliti, dal je tudi dovoljenje za stavbo vrtnice utice, ki pa se je še le pozneje postavila, deloma iz ostalih brun od zgradbe vrta, večinoma pa iz lesa, katerega je daroval eden izmed tukajšnjih gospodov učiteljev v ta namen. Ko se je stavila ta senčnica pod nadzorstvom enega gospoda učitelja, je to zdajšnjega načelnika tako razsrdilo, da je hotel to stavbo preprečiti s tem, da je prišel na ta dan večkrat v šolski vrt ter hotel tesarja pognati. Ker pa g. »odman« vendar ni bil popolnoma mirne vesti, da bi se mu ne pripetila kakšna neprijetna, vzela je vsikdar po jednega adjutanta seboj, ki bi ga v slučaju morebitnega napada branil. A tesar se ni zbal ne g. »odmana« pa tudi ne njegovega »adjutanta«, kajti pobrusila sta jo kmalu ter si šla v vaško gostilno po nove korajže, kjer sta ostala do večera že pri imenovani družbi, katere udje pa se niso nič prav strinjali z nazori gosp. komisarja, oziroma »odmana«. Proti pol deseti uri sem se poslovil od krčmarja ter se spravil k počitku.

Ker sem vam, gospod urednik, že nekaj vrstic napisal, blagovolite še tudi naslednje sprejeti. Ta g. »odman« me je začel zanaprej tako zanimati, da sem se že zelo veselil svojega prihoda v ta kraj. Pred kratkim sem bil spet tam; prvo je pač bilo, da sem že od daleč zrl na šolski vrt, ali še stoji v njem ta skoraj »zgodovinska« utica. Z velikim veseljem so se mi uprle oči v osmero oglato strehico, ki je nosila precej debelo odejo snega. Potemtakem se vendar ni izpolnila želja g. »odmana«, sem djal sam pri sebi. Od same radosti podvojim svoje korake in bilo je ravno opoldne, ko dojem v vas. Podal sem se h kosilu v že znano nam gostilno. Tukaj sem imel čast spoznati gospodične učiteljice, ki so prišle ravno tudi k obedu. Pridružil sem se, da bi poizvedel, kako se kaj počutijo pod načelništvom novega gosp. »odmana«. Tožile so mi pač, da imajo pred šolo grozno hudo blato, kakoršnega še niso nikjer videle in kakoršnega še tudi marsikateri cenj. čitateljev ni videl, še manj pa skusil. Pravile so mi nadalje tudi, da nastane pred šolo, ako delj časa dežuje, kar jezzeru podobna mlaka, čez katero bi pač šolska mladina lažje plavala, nego šla s svojim slabim obuvalom. Da bi se sam prepričal o tej gnječi, šel sem bliže šole ter se skoraj

to njegova lastna in si v duhu predstavljal obraz prevarjenega Južkeca, ko bo opazil prevaro.

Godrnjač je izpil svoj kozarec ter hotel oditi. To bi se pa ne smelo zgoditi. »Lepi Južkec« je spregledal nevarnost, izpil hitro in prijel za svojo sukno. Nekaj časa je iskal po žepu . . .

»Za Boga, moja klobasa! Kje je moja klobasa? Vi hudiči! Jaz sem svojo klobaso daroval!« zavpil je prestrašeno.

Nov smeh in veselje, najbolj pa pri krojaču Godrnjaču, da se je tako maščeval.

»Seveda, Godrnjač, črna duša! To vam verjamem, s tujo klobaso se že da darovati in gostiti. — No vi, — vi, ali vas nič ne žeja, mrha lakotna — Anica, za tega gospoda še en kozarec piva. Ta, da mi več pred nos ne pride!«

Godrnjač pa se je še bolj veselil, da je dobil pivo zastoj. Med tem, ko je pil, so se počasi vsi poslovili, in nazadnje je ostal Godrnjač sam. Obleče sukno in takoj seže v žep . . .

To divje tipanje . . . silno prevračanje žepov . . . težko dihanje . . . in rohneč pade na stol . . . »Moja klobasa! O, jaz stari oselli!« To je bilo edino, kar je mogel spregovoriti. Nato plane iz gostilne in štiri tedne se ni prikazal pri »zlatem petelinu«.

prestrašil groznega cvoka. Kaj takega še pač nisem pri nobeni šoli videl. Vsak kmet ima boljše pot k svojemu svinjaku. Mislil sem si, ko bi prišel sedaj gospod nadzornik, običale bi mu ne samo njegove galoše, temveč gotovo tudi čevlji v tem nepopisljivem močvirju, kajti celo jaz sem se zbal iti preblizu, čeravno sem imel precej močno in dobro obuvalo. Tukaj gospod »odman« bi bilo tvoje polje, katerega bi se moral v prvi vrsti poprijeti, ako hočeš imeti kakšne zasluge kot šolski načelnik.

Sv. Duh na Stari gori. (Okrajna cesta.) Kakor sem vam poročal pred tremi meseci, zidamo pri Sv. Duhu novo šolsko poslopje, ki smo je srečno spravili do zime pod streho. Upati je torej, da bode v prihodnji jeseni cela stavba gotova in se bo mogel šolski pouk po velikih počitnicah pričeti v novem šolskem poslopiju.

Toda kaj pa je z drugo napravo, ki sem jo takrat dvema največjima občinama, Terbegovcem in Galušaku, toplo priporočal. Mislil namreč okrajno cesto, ki bi bila nadaljevala nove okrajne ceste iz Ljutomera do Drakovec, skozi Terbegovce, Kutince, čez Borošak in Smolince kot najkrajša zveza Ljutomera s Št. Lenartom in Mariborom. Ker se mi zdi škoda, da bi ta misel zaspala, vas hočem na to, za ti dve občini tako važno cesto, še enkrat opozoriti.

Terbegovci in Galušak nosita kot največji k Sv. Duhu vsolani občini pri zidanju nove šole tudi največja bremena, ki so dandanes že vsled visokih davkov za naše kmete dovolj težka. In vendar je bilo zidanje nove šole pri Sv. Duhu živa potreba, kateri se ni dalo izogniti. Kaj mislite torej zdaj, ali bi bilo zopet najboljšo držati roke križem in tarnati čez velike stroške in slabe čase. Jaz menim ne, ker tarnanje nam bi gotovo nič ne pomagalo, ampak misliti moramo, kako da si izboljšamo tudi naše gospodarske dohodke. Pa kako, bode marsikateri vprašal. Po mojih mislih s tem, da se potrudimo in si napravimo že prej imenovano okrajno cesto. Najprej naj se terbegovski in galuški občinski odbor skupno poprimeta te misli in naprosita na sodelovanje tudi občino Smolinci, kateri je okrajna cesta ravno tako, če ne bolj potrebna, kakor prvima dvema občinama. Z okrajno cesto bi dosegli, da bi tudi v te doline prihajali boljši kupci po vino, sadje in druge poljske pridelke, ki se zdaj prodajajo kaj slabo ali pa sploh ne.

Tudi ni čuda, če se pomisli, kake ceste imamo in da mora človek biti vesel, ako prinese še vse svoje kosti v redu domov, če se je slučajno moral voziti po teh dolinah. Poglejmo samo v druge občine in videli bomo, da so okrajne ceste na gosto nasejane. Vsake četrte ure že gotovo prideš na boljše cesto. Le pri nas, posebno od nekaterih galuških vasij, se mora najmanj tri četrte, da celo uro in še več gaziti, predno se pride na kako okrajno cesto.

In vendar moramo mi za druge okrajne ceste po drugih občinah ravno tako plačevati, kakor oni, ki uživajo njih dobroto. Opravičeni so torej prebivalci teh treh občin, zahtevati od gornje-radgonskega in šentlenartskega okrajnega zastopa, da priskočita tem občinam z denarno podporo na pomoč pri zidanju mostov; kamenja pa si navozite sami. Na delo torej! Tu imate predstojniki že prej imenovanih treh občin lepo priliko, storiti nekaj zelo koristnega in se skazati vredni zupanja svojih soobčanov, ki so vas volili županom.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Vabimo na naročbo! Ob novem letu delajo uredništva različnih listov bogate obljube za prihodnje leto, češ, kaj bodo bralcem vse nudila. Mi tega ne storimo,

ampak obetamo samo, da bomo uredovali list kakor doslej. In da naše uredovanje dopada čitateljem, dokazuje nam vedno narasčajoče število naših naročnikov, katero je prispelo zadnji mesec do popolnih 7300 naročnikov. Mi lahko samozavestno vprašamo: Kateri tednik na Slovenskem se lahko ponaša s takim številom naročnikov? Pač nobeden! V našem listu se zrcali vse politično, narodno, prosvetno, gospodarsko in sploh vse javno življenje spodnještajerskih Slovencev, naš list je o vsem najbolje poučen, o vseh dogodkih najhitreje obveščen, zato tudi popolnoma zadošča vsem zahtevam, ki se morejo staviti do tednika. Tudi v prihajajočem letu bomo urejevali list kot doslej, da bo se še nadalje imenoval kot najboljši urejevani kmetijski list na Slovenskem. Kmetško ljudstvo, okleni se svojega lista in naročaji si ga prav pridno! Cena ostane listu tudi v prihodnjem letu neizpremenjena. »Slovenski Gospodar« s prilogo »Naš Dom« stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrte leta 1 K. Kdor pride sam po list v tiskarno, dobi »Slov. Gospodarja« s prilogo »Naš Dom« za 3 K na leto. — Dosedanje naročnike, ki še niso poravnali stare naročnine, prosimo uljudno, da to kmalu store. Čist račun, mirna vest! Veselo novo leto! Uredništvo in upravništvo »Slov. Gospodarja«.

V Konjicah bo v nedeljo, 3. prosinca 1904, popoldne ob 3. uri imelo katol. polit. društvo občni zbor. Prišla bodeta dva govornika. Č. g. Ant. Korošec bo govoril, kako se v zadnjem času sučejo politične razmere, g. potovalni učitelj Fr. Goričan pa bo povedal kaj iz praktičnega kmetijstva. Ob enem se bo sklepalo o važnih resolucijah ter se volil odbor. Narodnjaki, pridite!

Politični shodi v Slov. goricah. Lenarško kat. politično društvo priredi meseca januarja polit. shod pri Sv. Rupertu v Slov. gor., meseca februarja pa pri Sv. Antonu v Sl. gor. Veseli nas, da se to društvo zadnji čas prav živahno giblje, dela ga čaka dovolj na vseh straneh. Da bo pa moglo delovati v resnici uspešno in blagonosno, je treba, da šteje veliko udov po vseh občinah lenarškega okraja. Vsak posestnik bi moral biti ud političnega društva!

V Slov. Bistrici v prijaznih Visolah obhaja velezaslužni g. dr. Jos. Vošnjak, občečislani prvaki štajerskih Slovencev, dne 4. jan. 1904 svojo 70letnico. Bog ga živi še mnogaja leta! Čestitamo!

Mariborske novice. Zaradi razžaljenja veličanstva je bil kaznovan mesar Štefan Kobale iz Janzevega vrha pri Selnici ob Dravi na štiri mesece težke ječe. — Mesar Jožef Niedermüller je dobil tri dni zapora ali pa plača 30 K globe, ker je opsoval policijo. Izgovarjal se je, da je bil zelo pijan. — Kakor smo poročali, pobegnil je blagajnik pevskega kluba pekovski pomočnik. Toda roka pravice ga je zgrabila ter tirala pred sodnika, ki ga je obsodil na osem mesecev težke ječe in povrnitev stroškov. Obsojenec je 28letni pekovski pomočnik Jožef Schlik, doma iz Voseka pri Mariboru. — Iz tukajšne kaznilnice je ušel kaznjene Anton Križan. Bil je na delu v Francovem mlinu ter je pobegnil pazniku. — Dne 22. t. m je prešla policija 36letnega mesarskega pomočnika Oto Frimmel-na od Sv. Lenarta v Slov. gor., ker je poneveril svojemu mojstru večjo svoto denarja. — Posneto mleko je prodajala viničarka Terezija Očko od Sv. Marjete ob Pesnici na tukajšnjem trgu za drag denar. Zato je bila naznanjena sodnji. — J. Fras

iz Gornjega Boča, okraj Maribor, je ukradel nekemu posestniku pri Sv. Petru pri Mariboru dve kokoši, kateri je hotel v mestu prodati. Ker se ni mogel izkazati, od kod ima kokoši, prijela ga je policija. Fant je komaj 16 let star. — Pri obnem zboru »Slovanske čitalnice«, ki se je vršil dne 20. t. m., se je izvolil sledeči odbor: predsednik gosp. dr. Fr. Rosina, podpredsednik g. dr. Anton Medved, tajnik g. Žiher in blaginik g. dr. Poljanec. — V zadnji seji občinskega sveta je isti sklenil sezidati mostič čez Dravo v koroškem predmestju in sicer s kamenitimi stebri.

Cesarjevo potrjenje je dobil od štajarskega deželnega zbora sklenjeni zakon o spremembi obč. meje mej mestno občino ptujsko in Karčevino.

V Zg. Porčiču pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je zgorela minuli teden viničarija Jožefa Rep. Zažgali so baje otroci. Poslopje je bilo zavarovano.

Iz Ljutomera se nam piše: Roparja, ki sta oropala 14. t. m. posestniškega sina Alojzija Pok je žandarmerija že dognala. In sicer sta roparja Franc Wrus iz Svičine in Alojz Zvetko iz Stemberga pri Ljutomeru.

V Šentjanžu na Dravskem polju je našel nepričakovano smrt na dan svojega goda 26. dec. vojak Štefan Ekart. Prišel je k Božiču na dopust ter se v sosedni gostilni razveseljeval s svojimi prijatelji. Brez pretepa in prepira ga sune s svojim žepnim nožem Anton Juchart pod vratom v prsi. Nikdo ni tega opazil, tudi ranjenec sam ne. Še le čez nekaj trenutkov, ko je kri privrela skozi obleko, so zapazili nesrečo. Ranjenec se je zgrudil mrtev na tla. Imel je prerezano srčno žilo. Le po nožu, katerega so našli v hiši in spoznali kot lastnino Antona Jucharta so spoznali ubijalca. V čast šentjanževskih fantov pa bodi povedano, da ta zločinec ni iz Šentjanža, ampak da je tukaj še le nekaj tednov služil kot mizarški pomočnik. Doma je v Tinjah na Pohorju. »Štajerc« je lahko ponosen tudi na tega svojega pristaša, ker bil je velik njegov prijatelj, ter si ga je za novo leto sam naročil. Šentjanževski fantje, vzamite si k srcu svaritev vaših duhovnih pastirjev, katero ste omenjeni dan slišali pri pridigi, ter se varujte pijančevanja, pretepa in drugih surovosti. Pristopite v velikem številu k mladeniški Marijini družbi, katera se tukaj snuje, ter pridno prebirajte dobre knjige in časnike kakor sta »Naš Dom« in »Slov. Gospodar!«

Slovenjgrдец. Padel je minuli teden dekanijski sel staroški na težavnem svojem potu iz Razborja nazaj tako močno, da se je razbil po obrazu. Pot je bila takrat tako ledena in gladka, da se je še po ravnem težko hodilo in so po cestah padali ljudje in živina. Ni čuda, ako se sliši o kaki nesreči sedaj na strmem potu.

Od Sv. Jurija ob juž. žel. se nam piše: Zopet nam je umrl mož, poznan daleč kot narodnjak. Pokosila je namreč nemila smrt dne 20. t. m. v 57 letu svoje starosti Janeza Oset po domače Goriški, posestnika v Hrušovcu pri Sv. Juriju ob juž. žel. On je prav vzorno gospodaril in si znatno zboljšal svoje gospodarstvo. Pri naporstem delu se je prehladil rajni pred štirimi leti in začel bolehati na pljučah. Iskal si je zdravja pri bližnjih in daljnih zdravnikih; pozneje celo v Gradcu, a vse zaman, prerano je moral zapustiti to dolino solz in se preseliti v boljšo domovino, zapustivši žalujočo ženo, otroke, mnogo sorodnikov in prijateljev, kateri ga bodo zmiraj pogrešali. Rad je pomagal rajni svojim sosedom in prijateljem, bil je dobrega usmiljenega srca in več kot 50 otrokom krstni in birmski boter. Bil je 18 let občinski odbornik. Kot vrl kmet je bil zmiraj zvest slovenskemu narodu ter vzgajal svoje sinove v narodnem duhu v vrle Slovence. Kako v obč. je bil rajni priljubljen, pokazal je njegov pogreb dne 22. t. m., katerega se je vdeležilo na stotine ljudstva od blizu in daleč. Žalostno je bilo gledati, ko je pred odprtim grobom njegov prijatelj in sosed

Janez Oset, po domače Štirik govoril v tako jedrnatih in do srca segajočih besedah, da je vse navzoče ljudstvo jokalo. Zdaj pa krije njegovo telo črna zemlja in vživa večni mir.

Vojaški begunec. Dne 23. decembra 1903. je pobegnil od vojakov 15. stotnije 87. pešpolka v Pulju Franc Skornšek, doma v Gaberku pri Velenju. Seboj je vzel svojo nakaznico, glasečo se na 4 K ter jo ponaredil na 14 K, kar so pa na pošti spoznali. Potem še je ponaredil nakaznico svojega tovariša I. V. glasečo se na 6 K. Dotičnik mu jo je dal, da mu prinese denar s pošte, a fant je šel, — kam, ni znano! Vzrok je baje, ker se mu ne ljubi več služiti. Vojakom so ga potrdili l. 1900. Ko pa je enkrat stal na straži in je pobegnil, so ga še-le dobili čez par mesecev. Takrat so ga zaprli na dve leti in mora še tri leta služiti. Sumi se o njem, da je pri tem begu ubil nekega železniškega uradnika. Sploh je bil radi tativine že prej zaprt. Če ga dobé sedaj, bo pa presneto dolgo hrepenel po svobodi, po kateri se mu tako toži.

V Št. Juriju ob Ščavnici je preminila dne 29. decembra Terezija Brumen, roj. Korošec, v 80 letu starosti, pravičena s tolažili sv. zakramentov za umirajoče. Pokojnica je bila vzorna, blaga gospodinja, katera je uživala v vsej župniji veliko spoštovanje. Vse otroke je vzgojila v odločno narodnem duhu. Jeden njenih sinov dr. Anton Brumen je odvetnik v Ptujju, jeden Jurij Brumen pa župan v Št. Juriju. Blagi pokojnici svetila večna luč!

Na Cvenu se je ustanovila zadružna mlekarna dne 17. dec. 1903. Naj prospeva! Natančno poročilo v novem letu!

Celjske novice. Dne 22. t. m. je prišel 36 letni delavec Konrad Fünrad k policiji ter povedal, da je izpil raztopljeni fosfor od šibic. Ker je prosil, naj ga popeljejo v bolnišnico, se je njegovi prošnji vstreglo. — Tukajšnjemu vsenemškemu »Gehilfenverband« je daroval neki trgovec 100 K za Božič. Tako se podpirajo s slovenskim denarjem nemška društva. Kajti v Celju ni trgovca, kateri ne bi živel skoraj izključno od denarja Slovencev.

Iz Vidma ob Savi se poroča: Pred tremi tedni, kot smo poročali, so se splasili konji g. stavben. mojstra Skagnettija v trgu Rajhenburg ter se je voznik pri padcu pod konje ubil, in tudi na vozu sedeči gospodje so se znatno poškodovali, posebno g. Bieber. Ravnoisti konji so se zopet dne 20. t. mes. splasili ter zdirjali s težkim vozom od Švigelna navzdol proti hiši g. Goloba; ker niso mogli takoj konji odvit na cesto, se je voz zaletel v hišo g. Goloba. Eden konj je padel v jarek ter se zelo poškodoval, tako, da so morali klicati na mesto živinozdravnika. Hlapec je že prej padel v jarek ob cesti ter je tudi zelo poškodovan nezavesten obležal.

Gornjeradgonske novice. Naslov ravnatelja je dobil Simon Erschenjak, nadučitelj pri Sv. Petru. S čim si je zaslužil to odlikovanje, to vedo razun njega: vodja c. kr. glavarstva ljutomerskega Rainer, c. kr. šolski nadzornik Dreflak, nadalje Fekonja, Kreft, Osenjak, Vaupotič, Wratschko in Zorzini, ki sedijo v okrajnem šolskem svetu — vemo pa tudi mi. Heil! — Po vsej sili hočejo nekateri, ki se jih to najmanj tiče, razširiti ščavniško nemško šolo v trirazrednico. Imajo že tudi ministrski odlok za to. Toda glavnega še nimajo, namreč zadostnega števila otrok in denarja. — Kakor se čuje, bodo vendar v Orehovcih zidali novo šolo. S tem bo Bračko položil svojemu delovanju krono na glavo, kakor je rekel eden njegovih »jagrov« v neki napitnici. Samo da bo prišla ta krona Orehovčanom jako drago. — Bračko s svojimi biki nima sreče. Posebno črešnjevski je postal po zadnjih volitvah v okrajni zastop tako divji, da so ga morali »zarinkati«, in ko tudi to ni nič pomagalo, so ga prodali nekam na Gornje Štajersko. Nemška živina se pač na slovenskih tleh ne počuti dobro. — Polički župan Fekonja je bil dozdej po-

silinemec. Ker pa bi rad veljal za pristnega Nemca, se je preselil v mesto. Ob njegovem odhodu iz Polic so strašno zalovali »Štajerci«, katerih je imel naročenih nad ducat. Ne vemo, ali jih je vzel seboj prek Mure, ali jih je izročil komu drugemu v rejo. Ker se ga v Policah zdaj nihče več ne boji, zato hodi tja s puško na rami, da bi se ga bali vsaj — zajci. Mi pa mu iz dna srca kličemo: Adijo, le zdrav nam ostani, ne pridi nikdar več nazaj! — Radgonski Nemci, to so vam čudni ljudje. Rojeni so večinoma od slovenskih starišev, kar pričajo njihova imena na —ič, —ičič itd, ki jih lahko bereš po vseh ulicah, redijo se večinoma s slovenskim denarjem, na Slovenskem imajo svoja posestva in svoje gorice, in po smrti se dajo vsi pokopati v slovenski zemlji pri Sv. Petru. Ker torej med njimi ni pravega Nemca, zato so morali pri zadnjih občinskih volitvah vsi izvoljeni priseči, da bodo postali — Nemci. Ha-ha, radgonski Nemci, krave se vam smejejo. Tako postane iz gosence metulj. Vi Slovenci pa, zapomnite si to! Ne nosite svojih trdo zasluženih kračarjev brez potrebe prek Mure ljudem, ki se vam po mačje dobrikajo, a se za hrptom iz vas delajo norca. Podpirajmo le naše trgovce, obrtnike in doktorje. Radgono pa pustimo tem posilinemcem! Tako se bodo spametovali. — Nemci so tudi hoteli gornjeradgonsko sodišče potegniti v mesto. Pa vsled odločnega nastopa naših poslancev na Dunaju ostane sodišče v sedanjih prostorih, ki se bodo prihodnje leto razširili. — Čudno pa se nam zdi, da sme Bouvier ob raznih prilikah na posloplju, v katerem je c. kr. okrajno sodišče, izobesiti nemško zastavo-frankfurtarico, a nam župan Kürnberg prepoveduje izobešati slovensko trobojnico. Ni-li to dvojna mera? Tudi si lahko čul ob lepih letnih večerih okoli sodišča namesto slavčkovega žvrgolenja prusko »Wacht am Rhein«, katero so peli Bouvierovi otroci. Zakaj ne rajši »Wacht an der Mur?« — V Kürnbergovo krčmo baje ne zahajajo radi Slovenci. Zakaj le ne? — Najboljše se je godilo ob letošnjih praznikih našim tatam, ki so si preskrbeli pred prazniki lepe pečenke.

Cerkvene stvari.

Zahvala. Vsem blegim darovalcem za stavbo nove predmestne cerkve Magdalenske: pristrčna zahvala! Sveta maša se bo služila zanje 1. prosinca ob 6. uri. — Sim. Gaberc.

Duhovniške vesti. Č. g. Ludvig G a l a iz ljutomerske škofije bo služil novo sv. mašo dne 3. jan. pri Sv. Križu na Murskem polju. — Č. g. K. Jevšenak, bivši lazarist, je vstopil v litomersko škofijo.

Kratko navodilo k napovedi osebnodavčne dohodnine za duhovnike in beneficijate. To je naslov knjige, ki jo je izdal župnik M. Kolar v katol. tiskarni v Ljubljani. Cena 30 h. Skrbno in praktično sestavljena knjiga bo našim duhovnikom zanesljiv kazipot v davčnih zadevah, zato jo priporočamo.

Personalstand des Bistums Lavant in Steiermark für das Jahr 1904. Ta knjiga, o kateri priznavajo vsi, da je jako dobro sestavljena, dala je nekaternikom povod k neopravičenim napadom na našega prevzišenega kneza in škofa. Da ta knjiga ne more biti taka, kakoršno si nekaterniki žele, to razun drugih razlogov potrjuje že samo dejstvo, da v dotični škofiji, iz katere prihajajo ti napadi, tudi ni po njih želji. Vsled takih neopravičenih napadov ne trpi največ škofovska avtoriteta, ampak katoliška stvar, ne oziraje se na to, da se taki napadi ne strinjajo s cerkvenimi predpisi.

Društvena poročila.

»Na Osojah« je naslov ljudski igri, ki se bo predstavljala v nedeljo, dne 3. januarja 1904. v Narodnem domu v Mariboru. Dozdaj so bile vse predstave bralnega in pevskega društva Maribor jako dobro obiskane, zato upamo, da bo tudi prihodno nedeljo velika dvorana polna občinstva. Diletantje se že pridno vadijo, zatoraj upamo,

da bo igra izvrstno vprizorjena. Lansko leto se je igra »Na Osojah« vprizorila v Celju in je ker očarala občinstvo. Smelo lahko trdimo, da bo naše občinstvo tudi pri nas zapustilo Narodni dom z zavestjo, da še kaj takega ni videlo na mariborskem odru.

Dijaški kuhinji v Ptuj so od 1. okt. do 1. jan. 1904 t. j. v prvem četrtletju šol. leta darovali sledeči p. n. dobrotniki: Posojilnica v Ljutomeru 10 K, Črnko M., župnik v Sevnici 10 K, Horvat Frid., vikar v Ptuj 5 K, dr. Horvat, odvetnik v Ptuj 20 K, Slavinec Jož. 2 K, Rojc 1 K, Muršec 1 K, Jurca 10 K, Zelenik 20 K, Mahorič 2 K, Fleck 20 K, dr. Jurtela 20 K, R. Š. 50 K, Neimenovan 4 K, Posojilnica v Ormožu 30 K, Kolarič A., kaplan pri Sv. Magdaleni 15 K, dr. Kovačič, prčf. v Mariboru 5 K, Mraz T., nadžupnik v pok. 20 K, Oschgan 2 K, dr. Komljanec 6 K, Toplak 3 K, Družovič 1 K, Havelka 3 K, Kopic 3 K, dr. Brumen 6 K, Pintarič 3 K, dr. Stuhec 3 K, o. Peter Žirovnik 6 K, o. Lenart Vaupotič 5 K, Cilenshek 4 K, Štepic 4 K, — Vsem blagim p. n. darovateljem prisrčno: »Bog plati!«

Božičnica pri Sv. Petru niže Maribora. Ljubi Jezušček je prišel tudi letos v zavod naših čč. šolskih sester, čeravno je odišlo veliko gojenk na počitnice. Jako smo se ga razveselili. Prisrčno so ga zato pozdravljali najprej pastirci, potem so ga prišli molit sv. Trije kralji in nato so mu pravili nedolžni otroci kako se boje tistih vojakov s sabljami; da pa vendar radi umrjejo zanj ter mu z veseljem darujejo lilijo nedolžnosti in palmo trpljenja. Milo se je oziralo dete Jezušček na vse in jih blagoslovilo. Seveda tudi ni pozabil na svoje ljubljence. Pripravil jim je lepo božično drevesce ter prinesel mnogovrstnih dobrih in sladkih reči in zdravil za želodec. Veliko si jih je izposodil v Mariboru pri preblagi in usmiljeni gospej Scherbaumovi, kar ji bo gotovo tisočkrat poplačal. Med živimi podobami pa je pel mešan zbor »Sveto in noč« enoglasno s spremljevanjem glasovirja: »Pastirci takoj, vstanite nocoj«, »Rojeno v Betlehemu nam detece ljubo« in »O preljubi Jezus naš«. Vršila se je cela slavnost le v najožjem domačem krogu. Pa lepa je bila in mična, da take še po predstavi »sv. Pavla« nismo videli. Hvala lepa čč. sestram. Tisočkratna hvala in slava pa tebi Jezušček. Prosimo, pridi drugo leto gotovo zopet k nam.

Iz slovenjgraške okolice. Krajni šolski svet okolice Slovenjgradec, posebno pa njegov načelnik, g. Ivan Schöndorfer, vedno skrbi, da napravi šolskim otrokom kakšno veselje. Poleti jim je preskrbel veselico, zdaj pa lepo božičnico. V sredo pred božičem je bilo, ko so bili vsi revni otroci bogato obdarovani. Postavile so se jim bile lepe jasllice, pred jasllicami pa je bil cel kup raznih daril. Po kratkem nagovoru in opominu k hvaležnosti so otroci kaj mično zapeli pesem »Pri jasllicah«, potem pa so se jim razdelila darila. 40 dečkov je dobilo tople hlače ali pa jopič, 40 deklet celo obleko in 30 otrok pa močne čevljičke. Več kakor 20 otrok je dobilo ali tople nogavice ali pa lepe robce. Nobeden siromašen otrok ni ostal brez daru. Lepa hvala se spodobi torej vsem tistim, ki so kaj podarili v ta namen, posebno pa gg. trgovcema Reiter in Klinger v Slovenjgracu, ki sta sama nad 100 m blaga darovala. Lepa hvala tudi kmetijski zadrugi, ki je podarila 30 m blaga. Pa tudi visokochastiti gosp. dekan Šlander ne manjkajo nikdar kadar je treba ubogim otrokom kake pomoči. Isto se mora reči tudi o županu iz Lehna, g. Jos. Rotovniku. Oba gg. imata za revno mladino vedno odprte roke. Hvala jima lepa! Bog povrni vsem, ki so kaj darovali za ubogo mladino.

Ljutomer. Dne 1. febr. 1903. se je ustanovilo »Podporno društvo za ubožne šolske otroke Franc Jožefove šole v Ljutomeru.« Namen tega društva je: podpirati ubožne učence in učenke Franc Jožefove

šole v Ljutomeru v prvi vrsti z učnimi sredstvi (knjigami, zvezki, pisalnimi, risalnimi in ročnodelnimi potrebščinami), v drugi vrsti pa tudi po potrebi z obleko, obuvalom in s toplo hrano v zimskem času. (§ 1.) Sredstva v dosego tega namena so: a) letni doneski rednih in podpornih članov, b) darila šolskih prijateljev in dobrotnikov, c) prispevki krajnega šolskega fonda in drugih korporacij, d) prireditve tombol, gledaliških predstav in veselice v korist ubožnih šolskih otrok, e) nabiranje učnih sredstev, obleke, obuvala in jestvim. (§ 2.) Člani so: a) ustanovitelji, ki plačajo vsaj 20 K na enkrat v društveno blagajnico; b) redni člani, ki plačajo vsakoletni donesek 2 K in c) podporni člani, ki plačajo vsakoletni donesek pod 2 K, a ne manj ko 40 v. Redni in podporni člani znajo biti nad 14 let stare osebe obojega spola in vsakega stanu. (§ 4.) Z ozirom na veliko važnost tega društva, ki vrši glede na sedanje šolske razmere v Ljutomeru velevažno nalogo, se obrača odbor do vseh mladino- in rodoljubov, do raznih denarnih zavodov in zasebnikov, sploh do vseh krogov in pedincev, ki jim je pri srcu prosep Franc Jožefove šole kakor tudi duševni in telesni razvoj ubožnih šolskih otrok, z iskreno prošnjo, naj pristopijo k »Podpornemu društvu« kot člani, naj mu priskočijo na pomoč z lastnimi prispevki in darovi pa tudi z nabiranjem darov in prispevkov v krogu prijateljev in znancev; naj bi se pa tega za našo šolo važnega in prepotrebega društva spominjali tudi vsi ljutomerski rojaki, ki so bili kdaj učenci ljutomerske šole in se nahajajo zdaj v primernih službah ali v ugodnih gmotnih razmerah. Društvu je do zdaj pristopilo 6 ustanoviteljev in 26 pravih članov; zraven teh šteje še mnogo drugih podpornikov. V Ljutomeru, dne 27. dec. 1903. — Za odbor: Janez E. v. Robič, načelnik.

V Zrečah je pri zborovanju bralnega društva gospod potovalni učitelj Goričan govoril o nekaterih vzrokih, zakaj da se kmetu godi slabo, obenem je pa priporočal nekoliko pripomočkov, da bi se obrnilo na bolje. Iz govora bodi nam zlati nauk: Zavedajmo se, učimo se, in držimo skupaj. Iz poročila pozvzamemo, da je izmed časnikov na društveno ime prihajalo 30 komadov kmetijskega lista »Slov. Gospodar« s prilogo »Naš Dom«, razven tega je mladeniški »Naš Dom« društvena adresa prinašala po 80 odtisov. Če za »Slov. Gospodar« še priračunimo druge naročnike, tako v župniji brez malega na vsako hišo pride po jeden časnik. Društvu načeluje zopet g. Mihajel Lamut, posestnik na Gradčiču.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem. Odbor društva si je izvolil dne 27. t. m. g. Antona Maček predsednikom, gosp. Adolfa Vončina podpredsednikom, č. g. kaplana Ivana Jančič blagajnikom, g. M. Pustisek tajnikom, g. Janeza Bah knjižničarjem in g. Jožefa Sotošek odbornikom. Namestnikom: organista g. Antona Belak in gosp. Janeza Prešiček. Obnemem se je tudi vršila I. seja, pri kateri se je sklenilo naročiti nasledne časopise: 7. izt. »Slov. Gospodarja«, 4. izt. »Domoljuba«, 4. izt. »Kmetovalca«, 1. izt. »Domovine«, 1. izt. »Mir-a« in Mohorske knjige. Če bode mogoče, se še bode naročilo na »Vrtec« in »Primorski List«. Ob tej priliki tudi prosimo prav lepo, da bi nam dobrotniki naklonili kaj knjig. Zaredi tombole se je sklenilo, da se ista napravi okrog Svečnice. Na svidenje! — Iz Kozjega nam se še nadalje poroča: Kakor je bilo že v zadnji številki »Gospodarja« naznanjeno, vršila se je pri nas dne 24. t. m. ob 1. uri popoldan v šolskih prostorih božičnica, pri kateri je bilo obdarovanih nad 100 otrok z raznimi koristnimi darovi. Še enkrat najprisrčnejša zahvala vsem blagim dobrotnikom mladine, ki so pripomogli k tako lepi svečanosti.

Kmetijsko društvo za ormoški okraj s sedežem v Ormožu priredi v nedeljo, dne 3. januarja po večernicah v

Cvetkoveh v gostilni g. Horvata svoja prva gospodarstvena predavanja. Na dnevnem redu so sledeče zanimive točke: 1. Pozdrav načelnika gosp. inženirja Lupša in razlaganje delokroga tega društva; 2. predavanje gosp. Ivanuša o gozdarstvu; 3. predavanje gosp. Korpara o umni živinoreji; 4. predavanje g. inženirja Lupša o hrani rastlin z ozirom na gnojenje. Po predavanjih se bode konstituirala tukajšnja podružnica pod imenom »Sv. Lenarčka podružnica kmetijskega društva za ormoški okraj.« Temu vsporedu sledi konečno prosta zabava. — Kakor se vidi, si je odbor tega društva svest svojih nalog, kajti sestavljal si je že sledeči zanimiv program: tekem te zime bode priredil 8 splošnih gospodarstvenih predavanj v različnih krajih ormoškega okraja, osnoval si bode že koj ob novem letu tudi lastno knjižnico, nakupil bo nadalje več gospodarstvenih prepotrebni strojev ter osnoval lastno drevesnico v bližini Ormoža in tudi na večih krajih okraja trsnice itd. Kako zanimanje kaže naše ljudstvo za to mlado društvo, to sledi že iz tega, da je v tem kratkem času njegovega obstanka že okoli 80 kmetov prijavilo načelnikstvu svoj pristop in koj v prvih dveh tednih januarja se bodeta osnovali že podružnici Sv. Lenart in Sv. Miklavž. Želeti bi bilo, da bi se tudi drugod začelo tako živahno gibanje v prosveto kmetijstva.

Ljutomerško okolico so v nedeljo, dne 13. decembra evenski diletantje močno razveselili. Igrali so v kaj pripravni dvorani gosp. Kukovca »Mlinar in njegova hči«. Igra sama po sebi ginljiva, v takih rokah mora genoti. Ni čuda torej, da so postajale med igro rosnate oči gledalcev. Hvaležno priznamo njihov trud, po katerem so zamogli tako smelo in srčno javno nastopiti. Zdelo se ti je, da gledaš na oder v kakem večjem mestu, in igralce, ki si že leta na odru kruha služijo, ne pa rojake lepega murskega polja. Vsi so si zaslužili, da jih toplo pohvalimo, vsi so bili na svojem mestu in so prav dobro izvršili svojo nalogo. A mrzek! starega mlinarja in njegove hčeri pa le nemozem pozabiti. Prijatelj! videti bi moral in prepričal bi se, kako izvrstno sta nastopala. Boljše ne more predstavljati starega, nadušljivega skopuha, zajedenega v svoje cekine, kakor je to storil mlinar. Še mi doni po ušesih njegov »Grom in strela« in votel kašel, ki ga je pretresal po celem njegovem telesu. Ajte deno — pa hčerka mlinarjeva! Kako rada bi vzela vrlega pa ubogega Jankota, a ne brez Božje, ne brez očetove volje. Vse to pa je znala tako lepo predstaviti, da si sočutil i ti. Pa kako v voljo Božjo vdana je umirala! Vrlemu Jankotu in njej je pokalo srce, a nisi opazil nevolje ne obupa. Vdana v previdnost Božjo je hčerka izdahnila svojo dušo, istotako je Janko ves vdan daroval Bogu svojo žrtev. Trud gospe Mursove je obrodil obilo sadu. Pokrepčani na svojem duhu smo zapustili zadovoljni dvorano z željo, zopet in skorej kaj enakega gledati.

Gospodarske drobtinice.

Poučno potovanje o živinoreji in kmetijstvu po Štajerskem.

(Konec.)

Ogledali smo si tam nadalje tudi kuhinjo, strojarno in perilnico. Tam imajo namreč dva velika elektromotora, katera dajeta luč in opravljata delo po vsem zavodu. Tako n. pr. perejo tam vse s stroji. Ljudje samo prenašajo perilo iz stroja v stroj. Stroji tam perilo spirajo, perejo in ožemajo. Suši se perilo v sušilnici, treba je perilo samo uravnati in zgraditi. Voda sama priteče in odteče, treba je le dotično pipo odpreti. Ravnatelj nas je v zavodu prav prijazno sprejel, nam vse zanimivosti razkazal ter nam nudil tudi okrepčila.

Iz tega izborna urejenega, vendar žalostnega zavoda smo se brzih korakov odpravili na zadnji postajo našega potovanja, na kmetijsko šolo v Grotenhofu. Tukaj smo videli vse to združeno, kar smo poprej vse skozi

posamezno opazovali, ker tukaj so združene vse panoge kmetijstva. Ogedali smo si kolikor možno v tako kratkem času vse prav natančno. Zopet smo videli živinorejo. Najbolj pa nas je zanimala šola sama, posebno pa še soba za učila. Tam je velikanska zbirka raznih učil, da se učencem zamore pouk praktično razkazovati. Spalnico imajo učenci prav po vojaško opravljeno in vse v najboljši snagi. Zanimali so nas tudi razni stroji, največ pa nov centrifugalni stroj za čiščenje in zbiranje vsakovrstnega žita. Ta stroj namreč očisti vsako žito raznega plevela in nesnage; zraven pa še žito zbere v tri vrste. Najtežje, srednje in medlo zrnje, vsako posebej. To je velike važnosti za semensko žito. Stroj stane 600 K. Umestno bi bilo, da bi si ga večje kmetijske zadruge omislile. Ogedali smo si tam tudi drevesnico, čebelnjak in slednjic tudi vinski klet, prešo itd. Ravnatelj, žal, ni bilo doma, so nas pa učitelji prav prijazno sprejeli in nam vse razkazali in razložili.

Zdaj smo pa pohiteli zopet na električno železnico in z njo v mesto Gradec. Tam smo si v gostilni štajerske hranilnice še privoščili par kupic pristnega haložana, se skupno zahvalili potovalnemu učitelju g. Jelovšek za trud, ki nas je vseskozi tako ljubeznivo vodil in nas tako skrbno opozarjal na vse zanimivosti. In ločili smo se roke stiskajoč vsak na svoj dom.

Toliko sem se namenil zapisati iz tega potovanja, kolikor je pač ostalo mojemu luk-

njičastemu povnežu. Soudeležniki se bodo gotovo hudovali nad mojo površnostjo, nasprotno se pa zopet bojim ostrih škarij gospoda urednika. Nad vse vesel pa bom, če kdo najde med temi suhoparnimi vrsticami kakšno zrnce za sebe. In h koncu še moram opomniti, da če bi kdo nameraval staviti hlev ali svinjake, naj prosí za svet in načrt g. Jelovškega, ker on je radevolje pripravljen vsakemu z dobrim svetom pomagati. Soudeležnike potovanja pa srčno pozdravlja

Tone Gotoveljski.

Listnica uredništva. Dopisniku iz Starega trga: Hvala lepa! Smo že prej sprejeli drug popis božičnice, ki nam je prej došel kakor Vaš. Le poročajte nam še večkrat kaj! Veselo novo leto! — G. R. S. v Mariji Snežni: Hvala, a takih dopisov ne moremo sprejemati, sicer bi bil list ob gotovih časih poln enakih popisov! Pozdrav! — Sv. Bolfank v Sl. gor.: Tokrat nemogoče. Priobčimo prihodnjic! Pozdrav! — Kapelski čevljar pride v prihodnjo številko. Rodoljub, pozdrave! — G. Drolc v Št. Juriju ob Taboru: Nenarodnikom ne dajemo nobenih izjav!

Za društ. zastavo kat. izobraž. društva v Studencih pri Mariboru so darovali: gospa Marolt 3 K, g. Fr. Pleško 2 K in g. Horvat 1 K. — Srčna hvala!

Društvena naznanila.

Dne 1. januv.	»Izobraž. braln. društva pri Sv. Pavlu pri Preboldu« zborovanje ob 3. pop.
Dne 3. januv.	»Bral. društva v Konjicah« gled. predstava »Srednja pot« v Narod. domu, petje, alegorije z godbo. Začetek ob polu 4. uri pop.
» » »	»Kat. bral. društva v Sv. Juriju ob j. ž.« občni zbor ob 6. uri v šoli.
» » »	»Narod. čitalnice v Žalcu« občni zbor v gostilni g. Viranta ob 3. uri pop.
» » »	»Čitalnice v Ljutomeru« občni zbor v prostorih g. Sršena ob 7. uri zvečer.
» » »	Društva »Skala« pri Sv. Petru niže Maribora odborova seja v župn. prost.
Dne 6. januv.	»Braln. društva Sv. Jurij ob Ščavnici« veselica z gled. predstavo, tamburanjem in petjem po večernicah.
» » »	»Braln. društva »Edinost« v Središču« občni zbor v društvenih prostorih g. J. Šinka. Začetek ob 6. uri zvečer.
» » »	»Braln. društ. v Negovi« občni zbor ob 3. uri pop. v tistih prostorih kot lani.
Dne 10. januv.	»Prost. gasiln. društva v Dragotincih« tombola pri g. Stramiču.
» » »	»Bralnega društva pri Sv. Barbari pri Mariboru« občni zbor v kapelaniji. Začetek ob 3. uri popol.
» » »	»Kat. slov. izobr. društva na Vranskem« občni zbor v stari šoli ob 3. uri.
» » »	»Bralnega društva v Jurovcih pri Ptuj« občni zbor in tamburanje, petje, srečolov in prosta zabava v gostilni g. Gomilška ob 3. uri pop.
Dne 6. in 10. januv.	Otvoritev »javne šolske narodne knjižnice« v Gorici v Savin. dolini s petjem, godbo, deklamacijami in govori.

Vsaka beseda stane 2 v. Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v. Večkr. objava po dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Lepo posestvo pod jako ugodnimi se takoj proda popolnoma ali pa deloma. Posestvo obstoji iz vinograda, z novim nasadom in južno lego, nekaj gozda, travnika in lep, mladi sadovnjak; skupaj meri celo zemljišče 5 oralov. Z novo zidanimi poslopji: gospodarska hiša, viničarija, preša in hlevi za živino. Vse v najboljšem stanju in zavarovano. Posestvo je od farne cerkve Sv. Tomaž v Slov. goricah oddaljeno samo četr št. ure; leži pa tik glavne ceste, vodeče v Ormož z lahkim privozom. — Vse natančneje se izve pri uredništvu lista. 614 2—1

Velik mlin na močni vodi s štirimi tečaji in stopami je na prodaj pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov T. A. S. Radgona post. rest. 630 3—1

Vsem vinogradnikom! Naznanjam, da prodam 13000 cepljenih trt na zeleno in na suho cepljene. Cepljene so najboljše vrste, kakor: Beli burgundec, Laški rizlink, Silvanec, Rulandec zeleni, Kraljevina, Pinala, Beli in rudeči Šponol, Zametna žlahtnina, Portugalka in druge. Cepljene so večina na Riparijo portalis in nekaj Rupestris montikolo. Imam tudi mnogo cepičev za suho cepljenje. Cena je naslednja: I. vrste 100 cepljenk 22 kron, II. vrste 100 cepljenk 12 kron, Cepiči 1000 komadov 8 kron. Naslov: J. Cotič, vinogradnik in trtičar v Vrhpolju, pošta Vipava, Kranjsko. 633 3—1

Lepa hiša z verando za gospodo, s popolno gostiln. koncesijo, prodajo tobaka in malo trgovino. Hiša ima 4 sobe, 1 štedilnik, 2 kleti in magacin, hlev za svinje in krave, 2 lepa vrta in čeden sadovnjak s trikratno košnjo, zemljišča je okoli en oral. Na lepem kraju, blizu mesta in in kolodvora na Spod. Štajerskem, jako primerno za izlet, se po nizki ceni prodaja. Kje, pove upravništvo. 638 3—1

Posestvo se proda, ki obstoji iz njive in sadovnjaka, skupaj okoli 3 orale, dalje novo zidana hiša, lep prostor za prodajalnico ali pa za kakega rokodelca. Natančneje se izve pri Neža Hrašovec v Orehovcih, Radgona. 635 3—1

Vinograd v ormoškem okraju, v približni izmeri 1 in pol pluga 1 pl. sadovnjaka in šume, se proda. Letošnja bratev je dala 15 hl vina. — Natančneje poizvedbe daje upravništvo. 634 2—1

Proste službe.

Služba orgljarja v Vitanju se razpiše do 7. januarja 1904. Zasluzka je do 600 K. Prošnje na cerkveno predstojništ. v Vitanju pri Celju. 623 3—2

Deklico, ki zna šivati perilo in ki se razume v prodajalnici, sprejme takoj Marija Heumayer, glavni trg št. 1, Maribor. 612 3—2

Gospodinja, vsakega dela vajena, se sprejme v župnišče v hribih. Pismene ponudbe se naslove: M. K. R. poste rest. Muta (Hohenmauten). 627 2—1

Cerkovnik, zvest in zanesljiv, z dobrimi spričevali, sposoben in zelo natančen mož in tudi izučen krojač, išče službe. Prevzame tudi orgljarijo pri kaki mali ali srednji fari. Naslov se naj pošlje na upravništvo. 631 2—1

Izurjena prodajalka in dva mečena se hitro sprejmejo v trgovini mesanega blaga pri Fr. Ks. Peteku na Ljubnem v Savin. dolini. 629 3—1

Petrolne žarnice

k znižani ceni, v največji izbi vsakovrstnih svetilk in njih delov ter petrolne kurilne peči, stopiče (pečate) iz kavčuka in kovine, za urade in posameznike, monograme in vzorce v znamenje perila itd. itd. — Nazorne dopisnice (posamezne od 2 v in skupine po 10 komadov od 30 vin. naprej), srečke (posamezne ali v skupinah) na mesečno plačo, šivalne stroje (vsakovrstnih sestavov) od 88 K naprej na mesečno plačo. — Vsako blago ceneje ko povsod drugod priporoča 625 6-2

I. E. Weixl v Marib 1, Zofijni trg št. 3.

Čitajte! Čitajte!

Vseslovenski dnevnik

z najmnogobrojnejšimi vestmi iz vseh slovenskih dežel in iz tujine je

„Slovenec“.

„Slovenec“ dobiva najhitrejša poročila in najzaneslivejše informacije.

„Slovenec“ ima zvezo z vsemi slovanskimi narodi ter je o njih gibanju najnatančneje poučen.

„Slovenec“ stoji na stališču krščanskega demokratizma ter s poljudnimi spisi, stoječ na stališču katoliške vere, dviga moralno silo našega naroda.

„Slovenec“ prinaša o vseh državah najboljša situacijska poročila ter ima dopisnike, ki so proučili razmere na licu mesta.

„Slovenec“ se odlikuje po najboljših poročilih iz državnega zbora, katera poročila piše slovenski državni poslanec, ki ima kot član „Slovenske zveze“ priliko biti o vsem točno poučen.

„Slovenec“ bo prinašal vele-zanimive podlistke in je radi tega stopil v zvezo z najboljšimi slovenskimi pisatelji.

čitajte, naročajte, širite „Slovenca“!

Dnevnik „Slovenec“ velja: Po pošti prejeman: za celo leto naprej 26 K, za pol leta naprej 13 K, za četr št. leta naprej 6 K 50 h. — V upravništvu prejeman: za celo leto naprej 20 K, za pol leta naprej 10 K, za četr št. leta naprej 6 K, za mesec naprej 1 K 70 h. — Za pošiljanje na dom 20 h na mesec. — Naročnino in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2. 644 2—1

Na zahtevo se pošlje list na ogled!

Jožef Kolarič,

mizarski mojster v Mariboru

Tegetthoffov trg št. 3

(prej samostan sester reda sv. Frančiška),

absolviran obiskevalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem muzeju na Dunaju 376 26—10

se priporoča slavn. občinstvu v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalnice, ter vsakovrstno delo v šoli in cerkvi v vseh slogih najfinjšega in najpriprostejšega izdelka.

Načrti in proračuni so na razpolago.

Loter. številke: Trst 24. decembra: 38, 40, 85, 44, 29.

Linc 24. decembra: 28, 77, 84, 67, 21.

DEMETRIJ GLUMAC,

kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice**.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in po ceni. 265 30

Oddaja stavbe.

Na sedanjo šolsko poslopje v Framu se naj 2 nadstropje dozida, tako da se pridobe tri nove učne sobe in potrebna stranišča, sedanje učne sobe pa primerno razširijo.

Posamezna dela stavbe se bodo oddala v štirih skupinah potom **pisemenih ponudb** (ofert) na podlagi v proračunu se nahajajočih izneskov.

K prvi skupini pripadajo vsa zidarska, kamnoseška in kleparska dela, proračunjena na 19685 K 40 h.; k drugi skupini ključarska, steklarska, pleskarska in slikarska dela, proračunjena na 5246 K 97 h.; k tretji skupini tesarska dela v iznesku 4707 K 48 h. in k četrti skupini lončarska dela v iznesku 670 K; skupaj 30.309 K 85 h.

Stavbeni operat, obstoječ iz stavbenih načrtov, stroškovnika, stavbenega dovoljenja in stavbenih pogojev je razporejen v pisarni šolskega vodstva v Framu in pri c. kr. okrajnemu glavarstvu v Mariboru (stavbeni oddelek) v upogled.

V lastnoročno podpisanih ponudbah je treba napisati krstno ime in priimek, prebivališče in značaj ponudnika, dalje vsoto, katero misli od proračunjenega izneska odpustiti v odstotkih, potem priložiti 5 % varščine v gotovini ali papirjih od proračunjene cene dotične skupine in izjavo, da je ponudnik ves stavbeni operat pregledal in se s taistim brez pogojno strinja.

Tako opremljene ponudbe se naj najdalje **do 6. prosinca 1904**, 11. ure predpoldan kraj. šolsk. svetu v Framu pošiljajo.

Krajni šolski svet v Framu, 20. grudna 1903.

636 2-2

Blaž Vešnar, načelnik.

Veselo novo leto!

voščim vsem svojim cenj. odjemalcem. Istočasno se Vam zabvalim za dosedanje zaupanje in prosim, da mi isto ohranite tudi v novem letu. Zagotavljam, da se bom vedno trudil svojim cenj. odjemalcem točno in ceno ter z dobrim blagom postreči.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

Anton Fornara,izdelovatelj dežnikov in solnčnikov v Mariboru
grajska ulica št. 8. 648 1-1**Izjava.**

Pri c. kr. okrajnej sodnji v Sevnici tožil me je gospod nadučitelj Anton Skalovnik iz Biance, ker sem ga obdolžil pri krajnem šolskem svetu, da pri opravičenju šolskih zamud ne ravna po svoji dolžnosti, temveč otroke ubogih starišev zapostavlja.

Izjavim, da sem to dolžitev le izrekel, ker sem bil krivo informiran in jo vsled tega preklicujem ter obžalujem, da sem razžalil gospoda Anton Skalovnika na časti in ga prosim s tem javno odpuščanja. 642 1-1

Janez Cerjak,
posestnik v Čanji hšt. 6.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Amerika.

Odhod iz Havre vsako soboto.

Vozni listki od francoske družbe.

Dobra in hitra vožnja, izvrstna hrana z vinom in likerjem. — Natančneje pojasnila zastoj in franko pod naslovom: **Französische Linie, Wien IV., Weyringergasse 8. 549 10-7**

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,

prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 13 " "
teran " 14 " "
Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5%.
537 Vzorci se pošljejo zastoj. 8

Zdravje je največje bogastvo!**Kapljice sv. Marka.**

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje
••••• bolezni. •••••

Osobito odstranjujejo trganje in otrkanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo nadoho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te ne bi smele radi tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.
Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17- K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.
Imam na tisoče priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspedom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1360.**

Mestna lekarna, Zagreb,

617 10-3 Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!**Anton Viher**

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 492 7-7

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za posjopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

voščilne razglednice

lično in fino izdelane

prodaja

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru,

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljalno sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1.20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonescentnim, bolnim na želodcu in oslabeлим na krvi. Steklenica 1.50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen. se pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52—12

Izdelovatelj orgel

Ivan Milavec

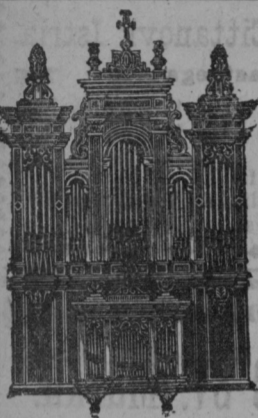
(Goršičev učenec)

Ljubljana Cerkvene ulice Ljubljana se priporoča najljubše preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v strokovno dovršeno izdelovanje

novih cerkvenih orgel

po najnovjših, zanesljivih in izkušenih sestavih.

Vsakovrstna popravila in predelovanja izvršuje z najzanesljivejšo natančnostjo po najnižjih cenah.

585 6 6 **Svoji k svojim!**

Iz zapuščine
preč. gospoda stolnega dekana **dr. I. Križaniča**

in iz **lastne zaloge** priporočamo sledeče knjige:

Zavod **šolskih sester v Mariboru.**

Naročila sprejema tudi tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

1. Razlaga novega Velikega Katekizma I. in II. del. Oba staneta 6 K, elegantno vezana 7 K 40 h, Po pošti 30 h več.
2. Monsignore Fran Kosar, hišni prelat sv. Očeta, knez škof. konz. svetovalec, infilirani stolni dekan lavantinski. (Kakih 30 izvodov.) Znižana cena 60 h, s pošto 70 h.
3. Bela žena ali Prva reč med štirimi poslednjimi. Drugi popravljeni in pomnoženi natis. Komad sedaj po 20 h, s pošto 25 h.
4. Rimka božja pot ali Slovenski romarji. Cena sedaj 20 h, s pošto 25 h.
5. Sveto vodilo z raznimi molitvami in pobožnostmi za šolske sestre III. reda sv. Frančiška. Velja v platno vezano 2 K 80 h, v usnje z zlato obrezo 3 K 50 h. Po pošti 20 h več. Sveto Vodilo je posebno primeren molitvenik za dekleta in žene tretjerednice. Spisan je kakor nalašč za nje ter obsega različne pobožnosti, katere opravljajo tretjerednice med let. m.
6. Molitvenik za gojenke zavoda šolskih sester iz III. reda sv. Frančiška v Mariboru. Stane v platno vezan z rudečo obrezo 1 K 40 h, v usnje vezan z zlato obrezo 2 K. Po pošti 20 h več. To je najnovjši molitvenik ter obsega razven navadnih molitev različne pobožnosti: v čast presvetega srca Jezusovega in Srca Marijinega, v čast Božje previdnosti, brezmadež. Spočetja Dev. Marije, sv. Jožefa, sv. Antona, sv. Alojzija, sv. Filomena itd. Spisan je v prvi vrsti za domače gojenke, vendar pa je tako urejen, da služi izborno posebno onim dekletom, ki stopijo iz šole, pa vsem samskim tretjerednicam. Urejen je po novem katekizmu ter se dobiva v slovenskem in nemškem jeziku. 609 3—3

Suhe gobe, predivo, želod, orehe, vsakovrsten fižol, vsakovrstno žito, suho in sveže sadje, sploh vse dež. pridelke

— kupi —
Anton Kolenc
574 8-9 v Celju.

Na svetovni razstavi v Parizu l. 1900 „Grand prix“

Svetovnoznani ruski karavanski čaj brata

K&C Popoff v Moskvi.

Zalagatelj več evropskih dvorov.

Najfinejša marka.

Postavno reg. varvs. znamka. Dobi se v originalnih zavitkih v vseh boljših trgovinah. 556 10—9

Alto Huber

bukvarna, trgovina s papirjem in knjigoveznica v Ljutomeru pri cerkvi

si usoja priporočati velečast. duhovščini, slav. šolskim vodstvom kakor tudi cenj. občinstvu svojo veliko zalogo pisalnega in risalnega orodja, papirja, krasno vezanih molitvenikov, molekov itd. — Obenem si usojam naznaniti, da sem sedaj mojo knjigoveznico z najnovjšimi stroji oskrbel, kar mi omogoči, da se vezenje knjig okusno, močno in točno izvršuje in sicer po najnižji ceni.

Posebno okusno se veže sv. pismo Mohorjeve družbe, katerega I. del je sedaj dokončan, in sicer v izvornih platnicah v celo in pol usnji ali prostejše. Ta krasna knjiga, katera bi se morala še za potomce pri hiši ohraniti, naj bi vsak ud dal vezati, ker se drugače lahko posamezni listi in celo zvezki izgubijo, kar bi bilo res škoda.

Manjkajoče zvezke oskrbim, zavitkov pri poštnih pošiljatev na računim.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

641 2—1

Alto Huber.

Anton Hermetter,

trgovina s špecerijo in deželnimi pridelki

„pri belem zajcu“ 572 8—6

v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 9

Čast mi je slav. občinstvu v Mariboru in okolici naznaniti, da sem svojo trgovino oskrbel s samo svežim in najboljšim špecerijskim blagom, katero priporočam: najboljšo moko za kruh iz prvih ogrskih paromlinov, domačo svinjsko mast in zaseko, najboljše sveže rozine, elbebe, suho grozdje in pravo domačo strd kakor tudi vsakovrstno južno sadje po najnižjih cenah. — Razven tega bom imel v zalogi vsakovrstne deželne pridelke ter istočasno opozarjam gospodinje, da kupujem vse deželne pridelke po najvišjih cenah. — Cenj. in obilnim naročbam se priporoča z odličnim spoštovanjem

Anton Hermetter, trgovina „pri belenu zajcu“.

Razglas.

Od podpisanega sodišča se naznani, da je Ana Kotnik, posestnica na Spodnji Poljskavi, svojemu možu Francetu Kotnik, posestniku ravnotam, v smislu § 1238 obč. drž. zak. prepovedala njeno premoženje še za naprej oskrbovati.

C. kr. okr. sodišče Slov. Bistrica, oddel. I,
dne 9. decembra 1903. 616 3—3

Naznanilo.

Deželni odbor štajerski je sklenil v svrhu dobre izobrazbe viničarjev v sadenju ameriških trt in sadonosnikov tudi v l. 1904 ustanoviti viničarski tečaj in sicer: 1. na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru, 2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici, 3. na deželni viničarski šoli v Ljutomeru in 4. na deželni centralni trtni šoli v Sp. Pobrežju pri Ptuju.

Ti tečajji trajajo od 15. febr. do 1. decem. 1904.

Leta 1904 se bodo sprejelo: v Mariboru 14, v Ljutomeru 12, v Lipnici 20 in v Spod. Pobrežju 30 sinov posestnikov in viničarjev. Ti dobe tam prosto stanovanje, vso hrano in tudi 8 K mesečne plače.

Poučevanje na teh tečajjih je v prvi vrsti praktično in samo toliko teoretično, kolikor je neobhodno potrebno za samostojne delavce in samostojne viničarje.

Po dovršenem tečaju dobi vsak obiskovalec spričevalo o svoji sposobljenosti.

Prošnje za sprejem, ki so koleka proste, morajo poslati prosilci vsaj do 15. jan. 1904 dež. odb. štaj.

V tej prošnji se mora navesti, v kateri zavod želi prosilec vstopiti in priložiti: 1. dokaz o dovršenem 16. letu; 2. npravnostno spričevalo, katero mora biti potrjeno od župnijskega urada; 3. zdravniško spričevalo, da nima prosilec nalezljive bolezni; 3. odpustno spričevalo od ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati ves tečaj (od 15. febr. do 1. decem. 1904) neprenehoma obiskovati in kar se tiče izobrazbe, ubogati vsa povelja poljedelskih strokovnjakov.

Gradec, v decembru 1903

640 2—1

Od deželnega odbora štajerskega.